

Dannebrogsmanden i Sandholts Lyndelse

Tove Aaskov i Sandholts Lyndelse har lånt os en interessant skrivelse, forfattet af hendes oldefar, Hans Christian Hansen. Tove har helt tilfældigt fundet skrivelsen i en gammel bibel, som lå på loftet. Skrivelsen er ikke dateret, og heller ikke underskrevet, men Tove mener, at hendes oldefar har skrevet om sit levnedsløb, i anledning af at han blev udnævnt til Dannebrogsmænd. Det lyder meget sandsynligt, for i den anledning skulle man nemlig indsende en levnedsbeskrivelse til ordenshistorigrafien. Denne skrivelse kan så være en kladder til det brev, der skal sendes, for der forekommer rettelser og overstregninger. Hans Christian blev Dannebrogsmænd i 1928, så det må være dette år, den er skrevet.

Hans Christian fik for øvrigt også fortjenstmedaljen i sølv, da han havde været sognefoged i Sandholts Lyndelse i 40 år.

Den omtalte skrivelse gengives her, men med nutidig stavemåde. Der er visse steder, for forståelsens skyld, ændret lidt på ordstilling og tegnsætning.

År 1860, den 30. oktober fødtes jeg i Sandholts Lyndelse by og sogn, i den gård jeg nu er ejer af (Nørregade 28). Jeg var hjemme til mit 19. år, og i efteråret 1879 rejste jeg til København og tog ophold på Emdrupborg Højskole, og rejste derfra til Falster og lærte landvæsen. Jeg var der et år, men da min moder, som var enke, var skrøbelig, måtte jeg hjem og bestyre gården til 1. april 1881. I maj afgik min moder ved døden, og da gården var en fæstegård under Stamhuset Sandholt, købte jeg gården i efteråret, den 4. oktober 1881 af stamhusbesidderinde frøken Sperling. Den kostede 19.500 kr. og der var 45 tønder land jord til. Bygningerne var meget forfaldne, men jeg fik dem istandsat efter nogle år. Jeg blev gift i 1882, og indkaldt til soldatertjeneste i 1883 ved 5 bataljon i Odense. Jeg blev hjemsendt den 8. oktober samme år.

Konjikturerne begyndte at dale meget efter 1884. Vi måtte til at se efter andre indtægtskilder. Smørret var den gang i en meget lav pris, omkring 67 øre pundet, og vi skulle bruge nogle og tredive pund mælk til et pund smør, så det var ikke så let at klare udgifterne. Der var på den tid begyndt at rejse sig enkelte andelsmejerier. Jeg søgte så hen til en ældre og fornuftig mand i sognet, for at forhandle med ham om at oprette et andelsmejeri, og han fandt straks, at det var meget fornuftigt, og vi to mænd arbejdede så i fællesskab og fik mændene i sognet samlet, og forelagde dem vores planer om at oprette et andelsmejeri.

Men det gik ikke så let som vi troede, da der var mange gamle mænd i sognet, og de var selvfølgelig bange for sådan et foretagende, da det kostede mange penge, og mælkemængden var kuns lille, da folk ikke havde begyndt at bruge kraftfoder. Vi holdt så det ene møde efter det andet, og var lige nær. Vi fandt så på at tilbyde dem, at vi selv ville bygge mejeriet, og selv tage risikoen, men på den betingelse, at de skulle sælge deres mælk til os i to år. Når de to år var gået, måtte de så selv overtage mejeriet, hvis de ønskede det. Ville de ikke det, skulle de fremdeles sælge deres mælk til os. Da vi havde fremlagt det forslag begyndte de at blive mere villige at forhandle med. Jeg gik så ned til forpagter Syberg på Gjælskov, og bad ham om at komme over og hjælpe os. Han var villig og et møde blev berammet og Syberg kom og holdt foredrag for dem. Det hjalp, og i 1887 rejste vi så vores andelsmejeri (Sinai mejeri) til megen glæde og gavn for sognet.

Ligeledes var jeg med til at oprette svineslagteriet i Faaborg, som indbragte større priser for vores svin. Vi landmænd måtte på mange måder sørge for at vores indtægter kunne blive større end vores udgifter. Det var en streng tid for landbruget, og mange måtte gå fra hus og hjem først i halvfemserne.

Hans Christian Hansen var også med i sognerådet i Vester Hæsinge – Sandholts Lyndelse Kommune. Han ses længst til højre.

I 1898 blev jeg udnævnt til sognefoged og har været det lige siden, en gerning som jeg har haft lyst til og passet efter bedste evne. Mit valgsprog har altid været, at én som vil være herre må være alles tjener og sørge for at holde orden i vores borgerlige samfund, på en god, sund og fornuftig måde, så at ingen, så vidt det lader sig gøre, skal tage skade på deres gode navn og rygte.

I mange år har jeg været greven på Arreskovs repræsentant ved fæstesynet på grevskabets gårde og huse, sammen med hans godsforvalter.

I 1913 kom jeg i sognerådet og var der i fire år til 1917. Under krigen var jeg med i prisreguleringskommissionen og straks derefter blev jeg udnævnt til formand for ernæringsrådet, og var det i tre år. Jeg har været formand for venstrevælgerforeningen her i sognet i 40 år, og har været revisor i flere år for tjenestetyendets spareforening, og desforuden har jeg haft mange tillidsposter, som ikke skal nævnes her.

Hans Christian Hansen døde 1 1947.